

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL NEMOKAMO MAITINIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO
BIRŽŲ RAJONO ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE VEIKLOS AUDITO
REZULTATŲ**

2019 m. sausio 15 d. Nr. K14-1

Su audito ataskaita galima susipažinti

Biržų rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.birzai.lt

TURINYS

SANTRAUKA	3
Išvados	4
Rekomendacijos	4
ĮŽANGA	5
AUDITO REZULTATAI	7
Dėl turto nuomos	7
Dėl nemokamo maitinimo	8
Dėl nemokamo maitinimo apskaitos	12
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	15
PRIEDŲ SĄRAŠAS	18
Audito apimtis ir metodai	18

SANTRAUKA

Savivaldybės įgyvendina vieną iš savarankiškų savivaldybės funkcijų, nustatytų Vietos savivaldos įstatyme¹ – maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programas. Savivaldybės taip pat vykdo valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) mokinių nemokamo maitinimo administravimo funkciją². Mokinių nemokamas maitinimas finansuojamas iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams³.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas numato, kad „už sąlygų sudarymą vaikų ir mokinių maitinimui organizuoti <....> atsako savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, o už maitinimo organizavimą <.....> įstaigose atsako mokyklos vadovas⁴“. Minėtas įstatymas numato, kad mokiniai turi būti maitinami nemokamai Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais⁵.

Auditas atliktas vykdant Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018 m. veiklos planą ir savivaldybės kontrolierės 2018 m. rugpjūčio 6 d. pavedimą Nr. K7-5 (pavedimo pratęsimas 2018 m. gruodžio 28 d. Nr. K7-11).

Audito tikslas – įvertinti nemokamo maitinimo paslaugų organizavimo Biržų rajono švietimo įstaigose ekonomiškumą ir efektyvumą. Įvertinti skirtų lėšų nemokamo maitinimo paslaugų organizavimui Biržų rajono švietimo įstaigose naudojimo teisėtumą.

Audito subjektai: Biržų rajono savivaldybės švietimo įstaigos, kurios vykdo mokinių bendrojo lavinimo ar priešmokyklinio ugdymo programas (toliau – Švietimo įstaigos), audituota šešiolika švietimo įstaigų⁶.

Audituojamas laikotarpis – 2017-2018 mokslo metai. Analizuojant nustatytas klaidas, tendencijas ir pokyčius gali būti naudojami ankstesnių metų duomenys.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS). Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (18 psl.).

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikiame audito išvadas ir rekomendacijas.

¹ Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 10 p.

² Vietos savivaldos įstatymo 7 str. 8 p.

³ Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo 4 str. 1 p.

⁴ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 36 str. 9 p.

⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 36 str. 8 p.

⁶ Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų r. Pabiržės pagrindinė mokykla, Biržų r. Vabalninko B. Sruogos gimnazija, Biržų lopšelis-darželis „Genys“, Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“, Biržų „Saulės“ gimnazija, Biržų r. Germanišio mokykla – daugiafunkcis centras, Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla, Biržų r. Kratiškių pagrindinė mokykla, Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla, Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla, Biržų r. Pačeriaukštės pagrindinė mokykla, Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla.

Išvados

1. Biržų rajono savivaldybės buhalterinės apskaitos skyrius neperveda, todėl ir nekontroliuoja iš savivaldybės biudžeto finansuojamų mokinių nemokamo maitinimo patiekalų gamybos išlaidų, kaip numatyta 2007 m. vasario 14 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendime Nr. T-44 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidų“ (su vėlesniais pakeitimais) (12 psl.).
2. Biržų rajono savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T-44 patvirtinta ataskaitos forma apie panaudotas lėšas nemokamam mokinių maitinimui keistina (12 psl.).
3. Įstaigos nesivadovavo Biržų rajono savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu. Jos neturi sudarę ir pasirašę Ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutarčių, nerenkamas ilgalaikio turto nuomos mokestis. Ilgalaikio materialiojo turto nuomos Sutartys privalo būti teisiškai įregistruotos Nekilnojamojo turto registre (7 psl.).
4. Ne visose įstaigose teikiami prašymai ir rengiami įsakymai dėl nemokamų pietų (pusryčių) atidavimo į namus tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių. Dauguma įstaigų duomenis pateikia netikslūs mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnale (8-12 psl.).
5. Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla ir Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla neskelbia informacijos centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje apie mokinių maitinimo paslaugos teikimo sutartis (14 psl.).
6. Daugelis mokyklų nevykdo patiekalų gamybos išlaidų kontrolės, todėl, kad nereikalauja iš paslaugos tiekėjų išlaidas pateisinančių dokumentų. Mokykla lėšas nemokamo mokinių maitinimo patiekalų gamybos išlaidoms kompensuoti gali pervesti maitinimo paslaugą teikiančiai įmonei tik po to, kai maitinimo įmonė pateikia mokyklai tokias išlaidas pateisinančius dokumentus (14 psl.).

Rekomendacijos

Biržų rajono savivaldybės administracijai

1. Patikslinti Tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimą Nr. T-44 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidų“ (su vėlesniais pakeitimais).
2. Patvirtinti ataskaitos apie panaudotas lėšas nemokamam mokinių maitinimui formą, kuri būtų aiški ir informatyvi.

Švietimo įstaigų vadovams

1. Vadovautis Biržų rajono savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu, sudaryti ir pasirašyti ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartis. Užtikrinti, kad ilgalaikio materialiojo turto nuomos Sutartys būtų teisiškai įregistruotos Nekilnojamojo turto registre.
2. Užtikrinti nuompinigių, gautų pagal Savivaldybės materialiojo turto nuomos sutartis už Savivaldybės materialųjį turtą, pervedamą į turto valdytojų specialiųjų programų lėšų sąskaitas.
3. Patikslinti ir patvirtinti, vadovaujantis nustatytais teisės aktuose reikalavimais, mokinių nemokamo maitinimo organizavimo įstaigose tvarkos aprašus.
4. Užtikrinti kontrolę, kad įstaigose būtų teikiami prašymai ir rengiami įsakymai dėl nemokamų pietų (pusryčių) atidavimo į namus tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių.

5. Sustiprinti vidaus kontrolę ir imtis priemonių, kad ataskaitose informacija apie mokinių nemokamo maitinimo duomenis būtų pateikiama tiksli ir atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus.

6. Užtikrinti patiekalų gamybos išlaidų kontrolę, lėšas nemokamo mokinių maitinimo patiekalų gamybos išlaidoms kompensuoti pervesti maitinimo paslaugą teikiančiai įmonei tik po to, kai maitinimo įmonė pateikia mokyklai tokias išlaidas pateisinančius dokumentus.

IŽANGA

Biržų rajono savivaldybė, įgyvendindama maitinimo paslaugų organizavimą ir mokinių nemokamą maitinimą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu, Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimais: „Dėl kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams ir šios paramos skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“⁷, „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo“⁸, „Dėl mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidų“⁹, „Dėl savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“¹⁰ ir Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu „Dėl nemokamo maitinimo dienos lėšų normos nustatymo“¹¹.

Prašymų ir sprendimų formos ir jų pateikimo tvarka skirti nemokamą maitinimą nustatyta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu¹².

Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹³ patvirtintame mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos apraše (Toliau – mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašas) numatyta, kad Mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), esant tėvų (itėvių), globėjų ar rūpintojų prašymui, bei vadovaujantis mokyklų direktorių įsakymais, gali būti atiduodami į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių.

Įstaigos, kuriose tiekiamas mokiniams nemokamas maitinimas, vadovaujasi pasitvirtintu mokinių nemokamo maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, pildo mokinių maitinimo apskaitos lapus ar žiniaraščius, pagal kuriuos suveda duomenis į socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (toliau - SPIS), užpildydami įstaigos atitinkamo mėnesio mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnalus.

2018 metais Biržų rajone mokinių (vaikų) maitinimas buvo organizuojamas 17 biudžetinių švietimo įstaigų. Atsižvelgiant į Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. kovo 29 d. sprendimą Nr. T-67 „Dėl Biržų Jaunimo mokyklos likvidavimo“, audituota šešiolika švietimo įstaigų.

Maitinimo paslaugos arba maisto produktų pirkimą organizuoja biudžetinės įstaigos direktoriaus nustatyta tvarka.

⁷ 2009 m. sausio 5 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-2 „Dėl kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams ir šios paramos skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ 2009 m. sausio 5 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-3 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ 2007 m. vasario 17 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-44 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidų“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ 2011 m. birželio 30 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-160 „Dėl savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ 2014 m. sausio 13 d. Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-41 „Dėl nemokamo maitinimo dienos lėšų normos nustatymo“ (pakeitimas 2014 m. gruodžio 18 d. Nr. A-1013).

¹² 2005 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas Nr. A1-183 „Dėl kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“.

¹³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 5 d. sprendimas Nr. T-3 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo“.

2018 m. maitinimo paslaugas teikė: trijose įstaigose II „Laigis“, trijose – E. Kazlausko prekybos įmonė, trijose – VŠĮ „Bruneros“, vienoje – G. Vaškienės II, vienoje – S. Balčiūnienės II, su kuriomis švietimo įstaigos pasirašė paslaugų teikimo sutartis.

Rajono lopšeliai-darželiai bei Nemunėlio Radviliškio pagrindinės mokyklos ikimokyklinis skyrius ir Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla patys vykdo maitinimo paslaugų teikimo veiklą, t.y. savarankiškai vykdo maisto produktų pirkimus, vykdo jų apskaitą, tvirtina valgyklos darbuotojų etatų skaičių ir t.t.

Mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos apraše nustatytos nemokamo maitinimo mokiniams išlaidų rūšys:

1. išlaidos už įsigytus produktus (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį), kai mokiniai maitinami nemokamai;
2. išlaidos nemokamam maitinimui mokiniams administruoti;
3. patiekalų gamybos išlaidos.

Išlaidos už įsigytus produktus (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) ir išlaidos nemokamam maitinimui mokiniams administruoti finansuojamos iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui.

Patiekalų gamybos išlaidos finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto.

1 lentelė

Skirta lėšų nemokamam maitinimui	2016 metai	2017 metai	2018 m. I pusmetis
Valstybės lėšos	188 937 Eur	159 202 Eur	94 657 Eur
Biudžeto lėšos, skirtos patiekalų gamybai	48 651 Eur	46 175 Eur	25 098 Eur

2016 metais Biržų rajone nemokamo mokinių maitinimui buvo skirta ir panaudota 188,9 tūkst. Eur, 2017 m. – 159,2 tūkst. Eur, o per 2018 m. pirmą pusmetį – 94,7 tūkst. Eur.

Skirtas finansavimas iš Biudžeto lėšų patiekalų gamybos išlaidoms kompensuoti 2016 m. – 48651 Eur; 2017 m. – 46175 Eur; 2018 m. I pusmetis – 25098 Eur.

AUDITO REZULTATAI

Dėl turto nuomos

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas numato, kad Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis materialusis turtas išnuomojamas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka¹⁴.

Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos apraše nustatyta, kad sprendimus dėl Savivaldybės materialiojo turto nuomos ne konkurso būdu priima turto valdytojai, kai mokymo ir mokslo įstaigų negyvenamieji pastatai, statiniai ir patalpos išnuomojami sporto, švietimo ir mokslo veiklai laisvu nuo patalpų naudojimo pagal tiesioginę paskirtį laiku arba mokymo įstaigos šiuos pastatus, statinius ir patalpas išnuomoja moksleivių visuomeniniam **maitinimui organizuoti** ir pastatų ar patalpų šildymui¹⁵.

Audito metu nustatyta, kad įstaigose, kuriose mokinių maitinimą vykdo paslaugų teikėjai, neturi sudarę patalpų nuomos sutarčių, tuo pažeisdami Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo 27 p. nuostatas, kuriame numatyta, kad „<... Išnuomojant turtą ne konkurso būdu turto valdytojas ir turto nuomininkas nuomos sutartį pasirašo per 5 darbo dienas po turto valdytojo sprendimo išnuomoti turtą>. Kai kurios įstaigos numatė turto nuomos sąlygas ir atsiskaitymo tvarką mokinių maitinimo paslaugų teikimo sutartyse, tačiau tai neatitinka Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos apraše nustatytų reikalavimų.

Išnuomojamas nekilnojamas Savivaldybės turtas privalo būti teisiškai registruotas Nekilnojamojo turto registre, tačiau tai nevykdoma, neturint patalpų nuomos sutarčių.

Pradinis nuompinigių dydis nustatomas turto valdytojo sprendimu pagal aplinkos ministro ir finansų ministro bendru įsakymu patvirtintas Nuompinigių už valstybės materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklės¹⁶. Tačiau įstaigos už patalpų nuomą neima mokesčio, **todėl nesurenkamos turto valdytojų specialiųjų programų lėšos**, kaip nustatyta Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos apraše, kad „Nuompinigiai, gauti pagal Savivaldybės materialiojo turto nuomos sutartis už Savivaldybės materialųjį turtą, kurį patikėjimo teise valdo ir išnuomoja Savivaldybės biudžetinės įstaigos, pervedami į turto valdytojų specialiųjų programų lėšų sąskaitas“.

Pavyzdžiai:

1. Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos Mokinių maitinimo paslaugų teikimo sutarties 4.6 punkte numatyta „Paslaugos tiekėjas už praėjusio mėnesio patalpų nuomą ir sunaudotus energetinius resursus Užsakovui apmoka iki einamojo mėnesio 15 d.“, tačiau už patalpų nuomą įstaiga nuompinigių nerenka.

2. Medeikių Mokinių maitinimo paslaugų teikimo sutarties 1.1 punkte numatyta „Paslaugos gavėjas įsipareigoja **nemokamai, turto patikėjimo teise**, suteikti Paslaugos teikėjui mokyklos virtuvės 44,50 m² ploto patalpas (patalpų planas pridedamas) ir jose esantį inventorių bei įrankius pagal perdavimo – priėmimo aktus (pridedama). Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybės

¹⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 str. 8 p.

¹⁵ 2011 m. birželio 30 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. T-160 „Dėl Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo“ (su vėlesniais pakeitimais) 22.2.1. papunktis.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. 1K-306 „Dėl nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“.

turtas perduodamas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise Savivaldybės institucijoms, įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms tik Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁷.

Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo 4 priedo 5 punktas nurodo, kad „Nuomininkas, be nuompinigių, kas mėnesį teisės aktų nustatyta tvarka moka visus mokesčius, nurodytus šioje sutartyje, taip pat mokesčius už vandenį, energiją ir komunalines paslaugas“.

Pastebėjimai. Biržų r. Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinėje mokykloje nuomininkas nemoka už patalpų šildymą. Maitinimo paslaugų teikimo sutarties Nr. IT-8 priedo Nr. 1, 7.1 punkte numatyta, kad „maisto ruošimui apšildomos virtuvės ir pagalbinės patalpos perduodamos nemokamai...>“; 7.2 punkte numatyta, kad mokestis už sunaudotą patalpose elektros energiją, šaltą/karštą ir kanalizuojamą vandenį mokamas pagal skaitiklio rodmenis galiojančias kainas.

Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro nemokamo maitinimo paslaugų teikimo sutarties Nr. 2017/1 7 punkte nurodyta, kad paslaugos tiekėjas sumoka tik už sunaudotą nuomojamose patalpose elektros energiją. Įstaigoje išrašomos sąskaitos-faktūros maitinimo paslaugos teikėjui, kuriose pavadinimas nurodomas „kitos atsitiktinės paslaugos“. Pagal tokią sąskaitos-faktūros turinį nėra aišku už ką sumoka maitinimo paslaugos teikėjas.

Dėl nemokamo maitinimo

Biržų rajono Kratiškių pagrindinė mokykla

Tarybos sprendimu patvirtintame mokinių nemokamo maitinimo aprašo 17 p. numatyta, kad nemokami pietūs ir pusryčiai neteikiami nelankant pamokų. Taip pat 2014 m. birželio 18 d. mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V-118 patvirtintoje mokinių nemokamo maitinimo organizavimo Kratiškių pagrindinėje mokykloje tvarkos apraše 24 p. nustatyta, kad mokiniui, turinčiam gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), kai jis neatvyksta į mokyklą, neatiduodami. Pagal Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos detalių klasių mėnesio lankomumo pagal dienas ataskaitą, 2018 m. vasario mėn. 1 ir 2 dienomis antros klasių mokinys ir birželio 6 d. aštuntos klasių mokinys nelankė pamokų, tačiau Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (toliau – SPIS), 2018 m. vasario mėn. mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnale pažymėta, kad mokiniams buvo skirti nemokami pietūs, nesilaikant Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo Kratiškių pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašo nuostatų.

Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla

Biržų „Atžalyno“ mokyklos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-63 patvirtintoje mokyklos mokinių maitinimo tvarkoje numatyta, kad <...kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną virėja pateikia duomenis socialinei pedagogei apie tai, kiek mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, valgė...>. Pagal Biržų „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos virėjos užpildytą nemokamo maitinimo žiniaraštį pateikti netikslūs duomenys SPIS. Pastebėti neatitiktimai:

1) 2018 m. sausio mėnesio 4 ir 5 dienomis pažymėta, kad 1 klasių mokinys nevalgė, o SPIS sistemoje informacija pateikta, kad nemokami pietūs atiduoti; 16-19 dienomis valgyklos pažymėta, kad 6 klasių mokinys valgė, o SPIS sistemoje pateikta informacija, kad pietūs neskirti tomis dienomis; 15 ir 19 d. pažymėta, kad nevalgė, o SPIS pažymėta, kad nemokami pietūs gauti.

2) 2018 m. kovo mėnesio 1, 16 dienomis nustatyta, kad pagal faktą maitinimo dienų skaičius skiriasi nei pateikta mokinių maitinimo registravimo žurnale SPIS.

3) 2018 m. balandžio mėnesio 11 ir 26 dienomis nustatyta, kad valgyklos pateiktais duomenimis du mokiniai nevalgė, o SPIS pažymėta, kad nemokami pietūs buvo skirti.

¹⁷ 2011 m. birželio 30 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. T-160 „Dėl Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo“ (su vėlesniais pakeitimais) 5 punktas.

4) 2018 m. gegužės 2 ir 22 d. nustatyta, kad valgyklos pateiktais duomenimis du mokiniai nevalgė, o SPIS pažymėta, kad nemokami pietūs buvo skirti.

5) 2018 m. birželio mėn. 1 dieną dienomis nustatyta, kad valgyklos pateiktais duomenimis mokinsys nevalgė, o SPIS pažymėta, kad nemokami pietūs buvo skirti.

Pastebėjimas.

Istaigos mokinių maitinimo paslaugų tvarkoje nėra numatyta, kad mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), esant tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymui bei vadovaujantis mokyklų direktorių įsakymais, gali būti atiduodami į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių, kaip numatyta Savivaldybės tarybos patvirtintame Mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo 18 p.

Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla

Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-167 „Dėl Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, patvirtintas nemokamo maitinimo tvarkos aprašas, kuriame 13 p. numatyta, kad <...mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), esant tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymui, gali būti atiduoti į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių...>. Tarybos sprendimu patvirtintoje nemokamo maitinimo tvarkoje nurodyta, <...bei vadovaujantis mokyklų direktorių įsakymais...>. Audito metu nustatyta, kad detaliuosiuose mėnesio lankomumo registruose mokiniai, kuriems skirti nemokami pietūs nelankė pamokų dėl ligos, tačiau jiems buvo atiduodami pietūs į namus. Mokinių nemokamo maitinimo registro žurnale pateikti duomenys atitinka.

Pastebėjimas. Mokykloje mokiniams nemokamas maitinimas buvo atiduodamas į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių, tačiau nebuvo pateikiami prašymai ir nerengiami direktoriaus įsakymai, taip pat tai nenumatyta Mokyklos mokinių nemokamo maitinimo tvarkos apraše, todėl minėta tvarka turi būti patikslinta.

Biržų rajono Papilio pagrindinė mokykla

Istaiga vadovaujasi Biržų Papilio pagrindinės mokyklos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. V-13 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta mokinių nemokamo maitinimo organizavimo tvarka, kurioje numatyta, kad <...mokiniui, turinčiam gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), kai jis neatvyksta į mokyklą dėl pateisinamų priežasčių, atiduodami mokyklos direktoriaus įsakymu tik tėvams (įtėviams), globėjams ar rūpintojams parašius nustatytos formos prašymą bei pateikus pamokas pateisinantį dokumentą ar jo kopiją...>. 2018 m. sausio mėn. 23-26 dienomis mokinsys sirgo, todėl atsižvelgus į tėvų prašymą ir parengtą mokyklos direktoriaus¹⁸ įsakymą buvo atiduoti nemokai pietūs, tačiau mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnale SPIS už laikotarpį 23-26 d. pateikta informacija, kad pietūs neatiduoti.

Už 2018 m. sausio mėn. 25 ir 26; 29-31 dienas mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnale pažymėta, kad dviem mokiniams atiduoti nemokami pietūs, tačiau šiuo laikotarpiu jie sirgo, o tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymų, pateiktų dėl nemokamų pietų atidavimo, nėra ir direktoriaus įsakymai nebuvo parengti.

Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla

Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 213 patvirtintas mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašas, kuriame 14 punkte nurodyta, kad apskaitininkas kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną išrašo Socialinės rūpybos skyriui sąskaitą už einamo mėnesio maitinimo išlaidas. Toks Tvarkos reikalavimas yra perteklinis, kadangi tokio reikalavimo nėra nustatyta.

¹⁸ Papilio Pagrindinės mokyklos direktoriaus 2018 m. sausio 31 d. įsakymas Nr. V-24 „Dėl nemokamo pietų atidavimo“

Mokykloje mokiniams nemokamas maitinimas buvo atiduodamas į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl ligos ar kitų pateisinamų priežasčių, tačiau nebuvo pateikiami prašymai, o direktoriaus įsakymas parengtas mokslo metų pradžioje 2017 m. rugsėjo 1 d., kuriame 2 punkte nustatyta, kad <...mokiniais gali būti atiduodamas už nelankytas dienas, dėl ligos ar kitų pateisinamų priežasčių...>

Pastebėjimas. Įstaigoje rengiamas direktoriaus įsakymas neapsprendžia kada, kokia tvarka mokiniams atiduodamas už nelankytas dienas, dėl ligos ar kitų pateisinamų priežasčių. Mokyklos mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašą reikia tikslinti, kad atitiktų teisės aktų reikalavimus.

Biržų rajono Pabiržės pagrindinė mokykla

Mokykla vadovaujasi 2009 m. sausio 14 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-143 patvirtintu Mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono Pabiržės pagrindinėje mokykloje aprašu. Minėto aprašo 17 p. numatyta, kad <... mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), esant tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymui bei vadovaujantis mokyklos direktoriaus įsakymu, gali būti atiduodami į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių...>. Nemokami pietūs mokinimas buvo atiduodami nelankant pamokų dėl pateisinamų priežasčių, tačiau prašymai nepateikti ir nerengiami mokyklos direktoriaus įsakymais.

Pastebėjimas. Mokykloje mokiniams nemokamas maitinimas buvo atiduodamas į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių, tačiau nebuvo pateikiami prašymai ir nerengiami direktoriaus įsakymais.

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija vadovaujasi 2014 m. lapkričio 21 d. direktoriaus įsakymu Nr. VV-118 patvirtintu mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašu ir 2015 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. VV-130 ikimokyklinio skyriaus vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu.

2018 m. sausio mėn. 3 dieną mokiniai (priešmokyklinukai) nebuvo maitinami, nes buvo žiemos (Kalėdų) atostogos, tačiau mokinių nemokamo maitinimo žurnale pateikta informacija, kad 3 mokiniai gavo nemokamą maitinimą. 2018 m. sausio 4, 5 ir 8; 10; 16-17; 22-26 ir 29-31 d.; vasario 5; 13-14; 27-28 d.; kovo 1, 2, 5, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 26, 27, 28, 29, 30 d.; balandžio 20, 30 d.; gegužės 8, 11, 23, 28 d. iš viso 27 mokiniai nebuvo pamokose dėl ligos ar kitų pateisinamų priežasčių, tačiau mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnale pažymėta, kad pietus atiduoti.

Pastebėjimas. Pagal Įstaigos patvirtintą tvarkos aprašą, prašymai neteikiami ir įsakymais nerengiami, o pietūs už nelankytas dienas neatiduodami į namus. Mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnale pateikiami netikslūs duomenys.

Biržų r. Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinė mokykla

Biržų rajono Petro Poškaus Pačeriaukštės pagrindinė mokykla vadovaujasi 2009 m. sausio 23 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-60 patvirtintu nemokamo maitinimo tvarkos aprašu. Šio aprašo 14 p. numatyta, kad <... mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, talonai išduodami savaitei. Mokiniui nebuvus mokykloje jis turi teisę talonus panaudoti vėliau, kitomis dienomis...>, tačiau tai neatitinka Biržų r. savivaldybės tarybos patvirtintų mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo nuostatų.

Mokyklos nemokamo maitinimo tvarkos aprašo 15 p. nurodyta, kad <...mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), esant tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymui bei vadovaujantis mokyklos direktoriaus įsakymu, gali būti atiduodami į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių...>.

2018 m. sausio mėn. 19, 22-26, 29, 30 d. priešmokyklinės klasės dviem mokiniams mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti, tačiau detalajame mėnesio lankomumo žurnale nurodyta, kad mokiniai praleido pamokas dėl ligos. 2 klasės sausio 31 d. dviem

mokiniam mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti, tačiau detalajame mėnesio lankomumo žurnale nurodyta, kad mokiniai praleido pamokas dėl ligos. 3 klasės vienas mokinyš sausio 4 ir 5 d.; vienas mokinyš sausio 9, 10, 15 ir 16 d., du mokiniai sausio 17, 18, 19 d. praleido pamokas dėl ligos, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. 4 klasės mokinyš sausio 8, 9 d. praleido pamokas dėl ligos, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. 5 klasės mokinyš sausio 29, 30, 31 d. praleido pamokas dėl ligos, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. 9 klasės mokinyš sausio 24, 25 d. praleido pamokas dėl ligos, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. Sausio 8, 15, 16 d. 10 klasės dviem mokiniams mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti, tačiau detalajame mėnesio lankomumo žurnale, nurodyta kad 1 mokinyš praleido pamokas dėl ligos, o kitas praleido be pateisinamos priežasties.

2018 m. vasario mėn. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 15, 26 d. 2 klasės trims mokiniams mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti, tačiau detalajame mėnesio lankomumo žurnale nurodyta, kad mokiniai praleido pamokas dėl ligos. 4 klasės du mokiniai vasario 26, 27 d. praleido pamokas dėl ligos, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. Vasario 7 d. 8 klasės mokiniui ir 5 klasės mokiniui vasario 26 d., nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti, tačiau detalajame mėnesio lankomumo žurnale nurodyta, kad pamokas praleido be pateisinamos priežasties.

2018 m. kovo mėn. 19, 20, 21, 22, 23 d. 1 klasės mokinyš dėl ligos nelankė pamokų, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. 3 klasės du mokiniai kovo mėn. 7, 8, 9, 26, 27, 28, 29, 30 d., ir kovo 1, 2 d. 5 klasės mokinyš praleido pamokas dėl ligos, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. Kovo mėn. 28 d. 7 klasės mokinyš ir 2, 9, 16 d. 10 klasės mokinyš detalajame mėnesio lankomumo žurnale nurodyta, kad pamokas praleido be pateisinamos priežasties, tačiau nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti.

2018 m. balandžio mėn. 26, 27 dienomis 4 klasės mokinyš ir kovo mėn. 19, 20 dienomis 10 klasės mokinyš dėl ligos nelankė pamokų, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti. Balandžio mėn. 9, 25 d. 7 klasės mokinyš, balandžio 19, 20 d. 8 klasės mokinyš ir balandžio 17, 25, 30 dienomis 10 klasės keturi mokiniai detalajame mėnesio lankomumo žurnale, nurodyta kad pamokas praleido be pateisinamos priežasties, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti.

2018 m. gegužės mėn. 28-31 d. 2 klasės ir 3 klasės mokiniai nelankė pamokų, jos pateisintos, pamokos praleistos ne dėl ligos, SPIS žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti, tačiau nei prašymai, nei įsakymai nepateikti.

3 klasės mokinyš gegužės 7, 8 dienomis praleido pamokas dėl ligos, pietūs buvo atiduoti ir SPIS sistemoje apie tai užfiksuota, tačiau nei prašymo, nei įsakymo Įstaiga nepateikė. 10 klasės du mokiniai gegužės 8, 16, 17 dienomis nelankė pamokų be pateisinamos priežasties, tačiau mokinių nemokamo maitinio žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti.

Pastebėjimas. Audito metu nustatyta, kad Biržų r. Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinėje mokykloje mokinių nemokamo maitinimo apskaita netiksli. Mokiniam, kurie nepateisino praleistų pamokų, pietūs buvo atiduodami, mokiniams, kurie dėl pateisinamų priežasčių nebuvo pamokose, buvo atiduodami pietūs, tačiau nei prašymai, nei įsakymai nepateikti.

Mokykla privalo pasitvirtinti tvarką, kuri atitiktų Biržų r. savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašą.

Biržų rajono Medeikių pagrindinė mokykla

Įstaigoje nemokamas maitinimas organizuojamas vadovaujantis Biržų rajono Medeikių pagrindinės mokyklos maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2017 m. gruodžio 22 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-178. Šio tvarkos aprašo 31.8 p. numatyta, kad <... klasių vadovai

informuoja virėją apie mokinius, nelankančius mokyklos su pateisinama priežastimi (direktoriaus įsakymas 2015-08-31 Nr. V-100)...>. Direktoriaus¹⁹ įsakyme 1 p. numatyta kad <... mokiniams, kuriems paskirta socialinė parama, nemokamas maitinimas, nelankiusiems mokyklos su pateisinta priežastimi, už nelankytas dienas, maisto daavinį atiduoti tėvams, kitiems šeimos nariams tik už savaite; 2 p. numatyta, kad <...mokiniais, kurie gyvena netoli mokyklos, maistą atiduoti šiltą į jų atsineštą tarą...>.

Mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai), esant tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymui bei vadovaujantis mokyklų direktorių įsakymais, gali būti atiduodami į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių. Audito metu įstaiga tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymų nepateikė, buvo paaiškinta, kad pateisinami dokumentai (tėvų raštai) mokykloje saugomi tik iki mokslo metų pabaigos, po to jie sunaikinami. Vadovaujantis bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle²⁰, asmenų prašymai, skundai, pranešimai ir jų nagrinėjimo dokumentai saugomi vienerius metus.

Pastebėjimas. Nesilaikoma bendrųjų dokumentų saugojimo terminų. Taip pat mokyklai rekomenduotina pasitvirtinti tvarką, kuri atitiktų Biržų r. savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašą.

Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“

Įstaiga vadovaujasi 2015 m. sausio 2 d. direktoriaus įsakymu Nr.V-3 patvirtintu mokinių nemokamo maitinimo Biržų mokykloje-darželyje „Vyturėlis“ tvarkos aprašu. Minėtame apraše 11 p. numatyta, kad <...mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, pietūs (pusryčiai) į namus neatiduodami...>. Audito metu nustatyta, kad priešmokyklinės klasės mokinys 2018 m. sausio 2 d. ir 26 d.; gegužės 23 d. nelankė pamokų, tačiau mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnale pateikta informacija, kad pietūs atiduoti.

Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“ vadovaujasi 2008 m. rugpjūčio 29 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-73 patvirtintu priešmokyklinio amžiaus vaikų nemokamo maitinimo Biržų lopšelyje-darželyje „Drugelis“ tvarkos aprašu. Jis parengtas vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugpjūčio 25 d. patvirtintu sprendimu Nr. T-187 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose“ tvarkos aprašu. Minėtas aprašas pripažintas netekusiu galios 2009 m. sausio 5 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-3.

Dėl nemokamo maitinimo apskaitos

Savivaldybės mokyklos vadovaujasi Tarybos patvirtintu 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T-44 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidų“. Mokyklose, kuriose maitinimo paslaugas teikia privačios įmonės, iki kiekvieno mėnesio 5 d. Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyriui pateikia ataskaitas apie panaudotas lėšas nemokamam mokinių maitinimui pagal nustatytą formą.

Pastebėjimas. Ataskaitos forma, patvirtinta 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T-44, keistina. Į ataskaitos formos 4 eilutę „Maitinimo dienų skaičius“ vienos įstaigos nurodo atitinkamo mėnesio darbo dienų skaičių, kitos – tikslų skaičių, kiek kartų buvo atiduoti pietūs ar pusryčiai, todėl manome, kad informacija yra neinformatyvi. Ataskaitos 9 eilutėje „Lėšos nemokamam mokinių maitinimui administruoti“, Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla, Biržų r. Germanišio mokykla-daugiafunkcis centras, Biržų r. Pabiržės pagrindinė mokykla nenurodo panaudotų lėšų patiekalų gamybos išlaidų, o kitos įstaigos Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos

¹⁹ Biržų rajono Medeikių pagrindinės mokyklos 2015 m. rugpjūčio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-100 „Dėl maisto daavinio atidavimo“.

²⁰ Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymas Nr. V-100 „Dėl bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

skyriui pateikia informaciją, kuri nėra tikrinama. Šių lėšų Buhalterinės apskaitos skyrius neperveda, nes tai atlieka Biudžeto skyrius pagal pateiktas paraiškas (funkcija 10.04.01.40 priemonė 2.1.1.8 „Nemokamo maitinimo moksleiviams skyrimas ir užtikrinimas“.

Savivaldybės tarybos sprendimu²¹ patvirtintos mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidos. Sprendime nustatyta, kad iš Savivaldybės biudžeto finansuojama nemokamo maitinimo vienos dienos vienam mokiniui patiekalų gamybos išlaidų norma maitinimo paslaugas teikiančiai įmonei yra ne didesnė kaip 40 proc. (įskaitant prekių pirkimo PVM) nuo Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintos nemokamo maitinimo vienos dienos lėšų normos vienam mokiniui (įskaitant prekių pirkimo PVM), tačiau Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Kaštonų“ pagrindinė mokykla, Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla, Biržų r. Petro Poškaus pagrindinė mokykla maitinimo paslaugų teikimo sutartyse nurodo išlaidų sumas eurai, o ne procentais.

2 lentelė

Istaiga	Maitinimo paslaugą teikia pati įstaiga	Perkama maitinimo paslauga	Patiekalų gamybos išlaidos (ne daugiau 40 proc.)
„Atžalyno“ pagrindinė mokykla	+		-
Pabiržės pagrindinė mokykla			40 proc.
Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla		S. Balčiūnienės IĮ	39,5 proc.
Biržų r. Nemunėlio Radviliškio ikimokyklinis skyrius	+		-
Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla		IĮ „Laigis“	** 40 proc.
Biržų r. Pačeriaukštės P. Poškaus pagrindinė mokykla		VšĮ „Bruneros“	0,52 Eur Pietūs 0-5 kl. mokiniams 0,57 Eur Pietūs 6-10 kl. mokiniams
Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla		G. Vaškienės IĮ	39,5 proc. (ataskaitoje apie panaudotas lėšas nemokamam mokinių maitinimui nenurodo panaudotų lėšų patiekalų g-bos išlaidų).
Biržų r. Kratiškių pagrindinė mokykla		E. Kazlauskio prekybos įmonė	39 proc. (Pažymose pateikta kad skaičiuojama 0,55 Eur)
Kaštonų pagrindinė mokykla		E. Kazlauskio prekybos įmonė	0,55 Eur
„Aušros“ pagrindinė mokykla		E. Kazlauskio prekybos įmonė	0,53 Eur
Biržų r. Vabalninko B. Sruogos gimnazija		VšĮ „Bruneros“	0,12 Eur

²¹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimas Nr. T-249 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimo Nr. T-44 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidų“ pakeitimo“

Ikimokyklinis skyrius	+		-
Biržų r. Germaniško mokykla-daugiafunkcis centras*		VšĮ „Kretingos maistas“	40 proc.
Biržų „Saulės“ gimnazija		II „Laigis“	13 proc.
Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“	+		-
Biržų lopšelis darželis „Ąžuoliukas“	+		-
Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“	+		-
Biržų lopšelis-darželis „Genys“	+		-

*Pagal 2018 m. rugpjūčio 23 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimą Nr. T-177, nustatyta, kad nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. Biržų r. Germaniško mokykloje-daugiafunkciame centre mokinių maitinimą teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja ir vykdo Biržų r. Germaniško mokykla-daugiafunkcis centras.

Pastebėjimai. Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla ir Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla neskelbia informacijos centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje apie mokinių maitinimo paslaugos teikimo sutartis.

Biržų r. Kratiškių pagrindinė mokykla mokinių maitinimo paslaugų sutartyje 4 p. numatyta, kad <...už mokinių maitinimo gamybos išlaidos (39 proc.)...>, tačiau mokiniui patiekalų gamybos išlaidų norma skaičiuojama eurais (0,55 Eur). Nesilaikoma sutartyje nustatytų reikalavimų.

Tarybos sprendimu nustatyta, kad mokykla lėšas nemokamo mokinių maitinimo patiekalų gamybos išlaidoms kompensuoti perveda maitinimo paslaugą teikiančiai įmonei po to, kai maitinimo įmonė pateikia mokyklai tokias išlaidas pateisinančius dokumentus: maitinimo paslaugos teikėjo darbuotojų, tiesiogiai susijusių su mokinių nemokamo maitinimo teikimu, darbo užmokesčio priskaitymo žiniaraščius su socialinio draudimo įmokų apskaičiavimais, komunalinių paslaugų sąskaitas faktūras, transporto, sanitarijos ir higienos priemonių ir kitų tiesioginių gamybos išlaidų dalį, atitinkamai tenkančią tai mokyklai, kurioje vykdomas nemokamas mokinių maitinimas. Maitinimo paslaugos teikėjas turi nurodyti išlaidas produktams, sunaudotiems patiekalų gamybai nemokamam mokinių maitinimui per mėnesį²².

Pastebėjimas. Daugelis mokyklų nevykdo patiekalų gamybos išlaidų kontrolės, nes nereikalauja iš paslaugos tiekėjų išlaidas pateisinančių dokumentų.

²² 2008 m. lapkričio 27 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-281 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimo Nr. T-44 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo patiekalų gamybos išlaidų“ 4 punkto pakeitimo.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
Biržų rajono savivaldybės administracija				
1.	Patikslinti Tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimą Nr. T-44 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidų“ (su vėlesniais pakeitimais)			
2.	Patvirtinti ataskaitos apie panaudotas lėšas nemokamam mokinių maitinimui formą, kuri būtų aiški ir informatyvi			
Švietimo įstaigų vadovams				
1.	Vadovautis Biržų rajono savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu, sudaryti ir pasirašyti ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartis. Užtikrinti, kad ilgalaikio materialiojo turto nuomos Sutartys būtų teisiškai įregistruotos Nekilnojamojo turto registre. (Biržų r. Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras; Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla; Biržų „Kaštonų“ pagrindinė mokykla; Biržų „Saulės gimnazija; Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla; Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla; Biržų r. N. Radviliškio pagrindinė mokykla; Biržų r. Germanišio mokykla-daugiafunkcis centras; Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija; Biržų r. Pačeriaukštės P. Poškaus pagrindinė mokykla; Biržų r. Pabiržės pagrindinė mokykla)			
2.	Užtikrinti nuompinigių, gautų pagal Savivaldybės materialiojo turto nuomos sutartis už Savivaldybės materialųjį turtą, pervedamą į turto valdytojų specialiųjų programų lėšų sąskaitas. (Biržų r. Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras; Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla; Biržų „Kaštonų“ pagrindinė mokykla; Biržų „Saulės			

	gimnazija; Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla; Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla; Biržų r. N. Radviliškio pagrindinė mokykla; Biržų r. Germaniško mokykla-daugiafunkcis centras; Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija; Biržų r. Pačeriaukštės P. Poškaus pagrindinė mokykla; Biržų r. Pabiržės pagrindinė mokykla).			
3.	Patikslinti ir patvirtinti, vadovaujantis nustatytais teisės aktuose reikalavimais, mokinių nemokamo maitinimo organizavimo įstaigose tvarkos aprašus. (Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla; Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Kaštonų“ pagrindinė mokykla; Biržų r. Pačeriaukštės P. Poškaus pagrindinė mokykla; Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla; Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“).			
4.	Užtikrinti kontrolę, kad įstaigose būtų teikiami prašymai ir rengiami įsakymai dėl nemokamų pietų (pusryčių) atidavimo į namus tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių. (Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Kaštonų“ pagrindinė mokykla; Biržų r. Pabiržės pagrindinė mokykla; Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija; Biržų r. Pačeriaukštės P. Poškaus pagrindinė mokykla; Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla).			
5.	Sustiprinti vidaus kontrolę ir imtis priemonių, kad ataskaitose informacija apie mokinių nemokamo maitinimo duomenis būtų pateikiama tiksli ir atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus (Biržų r. Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras; Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla; Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija; Biržų r. Pačeriaukštės P. Poškaus pagrindinė mokykla; Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“).			
6.	Užtikrinti patiekalų gamybos išlaidų kontrolę, lėšas nemokamo mokinių maitinimo patiekalų gamybos išlaidoms kompensuoti pervesti maitinimo paslaugą teikiančiai įmonei tik po to, kai maitinimo įmonė pateikia mokyklai tokias išlaidas pateisinančius			

dokumentus (Biržų r. Pabiržės pagrindinė mokykla; Biržų r. N. Radviliškio pagrindinė mokykla; Biržų r. Pačeriaukštės P. Poškaus pagrindinė mokykla; Biržų r. Medeikių pagrindinė mokykla; Biržų r. Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras; Biržų „Kaštonų“ pagrindinė mokykla; Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla; Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija; Biržų „Saulės gimnazija).			
---	--	--	--

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;
 3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

Savivaldybės kontrolierė

Vyriausioji patarėja

Žaneta Eriksonienė

Stasė Čeponienė

PRIEDAI

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti nemokamo maitinimo paslaugų organizavimo Biržų rajono švietimo įstaigose ekonomiškumą ir efektyvumą. Įvertinti skirtų lėšų nemokamo maitinimo paslaugų organizavimui Biržų rajono švietimo įstaigose naudojimo teisėtumą.

Audituojami subjektai – Biržų rajono savivaldybės švietimo įstaigos, kurios vykdo mokinių bendrojo lavinimo ar priešmokyklinio ugdymo programas.

Audituojamas laikotarpis – 2017-2018 mokslo metai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Eil. Nr.	Metodai	Tikslai
1.	Dokumentų peržiūra – nagrinėjome Lietuvos Respublikos švietimo, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, Lietuvos Respublikos sveikatos ministro įsakymus, Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimus, savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, audituotų įstaigų direktorių įsakymus susijusius su nemokamo maitinimo organizavimo veikla	Nustatyti, ar Savivaldybė bei įstaigos vadovaujasi teisės aktais, reglamentuojančiais nemokamo maitinimo organizavimo veiklą.
2.	Pokalbiai su: - audituotų įstaigų vadovais, - audituotų įstaigų apskaitą tvarkančiais specialistais, - savivaldybės administracijos skyrių darbuotojais,	Išsiaiškinti: - kokios problemos iškyla organizuojant nemokamą maitinimą, maisto produktų bei maitinimo paslaugos pirkimus ir t.t. - nemokamo maitinimo patiekalų gamybos apskaita, atlyginimo už nemokamo maitinimo administravimą apskaita, patalpų nuomą ir t.t.
3.	Duomenų analizė: - audituojamų įstaigų vidaus dokumentų (vidaus tvarkos taisyklių, direktoriaus įsakymų ir kt.) analizė; - audituojamų įstaigų teikiamų paslaugų, pirkimų, turto ir kt. registrų analizė; - pirkimo pardavimo sutarčių analizė	Išsiaiškinti: - Ar Savivaldybės biudžeto lėšos ir valstybės lėšos panaudotos teisėtai; - Ar teisingai vedama nemokamo maitinimo apskaita, - Ar maisto produktai ir maitinimo paslauga įsigijami pagal pirkimo-pardavimo sutartis
4.	Anketavimas informacijos rinkimas, pateikiant klausimynus apie nemokamo maitinimo organizavimą	Įvertinti nemokamo maitinimo organizavimą